

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Levert digitalt via departementets hjemmeside

Deres ref: 17/3078

13. september 2017

Høring – Forslag til forskrift om virksomhet etter gjeldsinformasjonsloven

Bisnode viser til Barne- og likestillingsdepartementets høringsbrev av 16.06.2017 og vil med dette gjerne levere våre innspill til forslaget.

Gjeldsregisterets formål er å legge til rette for sikker, ordnet og effektiv registrering og utlevering av gjeldsopplysninger. Dette skal bidra til å bedre kredittvurderingene og forebygge gjeldsproblemene til enkeltpersoner.

Bisnode mener at dette er hensiktsmessig og et riktig formål for etableringen av gjeldsregisteret. Spørsmålet blir om de enkelte bestemmelsene og reguleringen som er foreslått sikrer at dette formålet oppfylles.

Flere av Bisnode sine kunder har etterlyst bedre og mer oppdatert informasjon for nærmere å kunne vurdere den enkeltes kredittsøkers betjeningsevne. Ut fra både hensyn til kredittyter og kredittsøker er det helt vesentlig at både betalingsevne og -vilje i best mulig grad kan belyses og danne grunnlaget for vurderingen. Oppdatert informasjon om den enkeltes forbruksgjeld er et viktig instrument i denne vurderingen, og være med å trygge avgjørelsene av om kreditt skal ytes eller ikke.

Som kredittopplyser ser vi at det er tilnærmet umulig i dag å få oversikt over hvor mye gjeld den enkelte kunde kan ha på søknadstidspunktet. I en utvikling hvor det går fortere og det er enklere å tilegne seg kreditt for enkeltpersoner er det også svært viktig å raskt og effektivt kunne ha oppdaterte registre om hvor mye gjeld den enkelt har. Dette vil både trygge enkeltpersoners økonomi og gi kredittyter en bedret sikkerhet.

Vi viser til våre innspill vedrørende lovutkastet. I loven vises det i mange av bestemmelsene videre til forskrift som vil utdype bestemmelsene i loven. Således er forskriften og hva som reguleres i denne særs viktig for etablering og betydning gjeldsregisteret vil få.

BISNODE

Besøksadresse: Langkaia 1, Oslo
Postadresse: Bisnode, Postboks 1419 Vika, 0115 Oslo
Telefon: +47 22 45 90 00. www.bisnode.com

Bisnode har sett nærmere på de forslag som fremkommer i forskriften og ønsker i den forbindelse å påpeke følgende forhold:

Vedrørende forslaget § 4:

«Finansforetaket skal uten ugrunnet opphold gjøre gjeldsopplysningen tilgjengelig for gjeldsinformasjonsforetaket.»

For å sikre gjeldsregisterets troverdighet er det helt vesentlig at oppdateringene er tilnærmet sanntidig. Dette er helt vesentlig for å oppfylle lovens formål, samt at den informasjonen som registreres og brukes i lånevurderingene er oppdaterte og kvalitetssikret slik at registeret får nødvendig troverdighet.

Det å oppfylle forskriftens krav om «uten ugrunnet opphold gjøre gjeldsopplysningene tilgjengelig for gjeldsinformasjonsforetaket» er krevende og Bisnode understreker at det må etableres tekniske løsninger for at utlevering og registrering skal kunne foregå på en smidig måte. Dette setter krav til omfattende samarbeid mellom gjeldsregisteret, kredittopplysningsforetakene og finansbransjen. Bisnode ser selvfølgelig frem til å bidra i dette arbeidet.

Bisnode ser at dette vil bli en omfattende og teknisk krevende for de som skal levere inn og registrere. Det er derfor viktig at regelverket tilrettelegger, forenkler og sikrer dette i mest mulig utstrekning.

Vi håper derfor at dette jobbes med å finne gode løsninger som sikrer dette. Det bør i så fall gjøres i tett samarbeid med finansbransjen og mottakere av informasjonen. Bisnode mener at dette er helt vesentlig for registerets betydning og troverdighet.

Vedrørende forslaget § 6

Ved nærmere lesing av forslaget § 6 kan det ses ut som denne ikke er helt i overenstemmelse med det som fremkommer i gjeldsinformasjonslovens § 13.

Det følger av gjeldsinformasjonsloven § 13 følgende:

§ 13. Utlevering av gjeldsopplysninger og kreditt-score fra kredittopplysningsforetak

Kredittopplysningsforetak kan utlevere gjeldsopplysninger til kredittyttere som nevnt i § 12 første ledd bokstav a og b når kredittopplysningsforetak etter forespørsel fra disse skal foreta kredittvurdering i forbindelse med en konkret kredittsøknad eller søknad om endring av vilkår på en løpende kreditt, samt til den opplysningen gjelder.

Kredittopplysningsforetak kan også utlevere opplysning om kredittscore hvor gjeldsopplysninger inngår i beregningsgrunnlaget, til den som har saklig behov for opplysningen, jf. personopplysningsloven § 3 fjerde ledd. Selve gjeldsopplysningen kan ikke utleveres.

Av forskriftens § 6 første ledd fremgår det at *«For kredittopplysningsforetak vil dette omfatt eksisterende kunder hos finansforetak som er kunde av eller oppdragsgiver for kredittopplysningsforetaket. Gjeldsopplysninger til dette formålet skal alltid*

utleveres samtidig til de foretak som har bedt om slik utlevering og maksimalt en gang årlig».

Denne bestemmelsen ser ut til å være dekkende for det som følger av gjeldsinformasjonsloven § 13 første ledd.

I henhold til gjeldsinformasjonslovens § 13 annet ledd kan imidlertid gjeldopplysninger inngå i kredittopplysningsbyråets generelle scoreprodukter. Dette kan vi ikke se samsvarer med det som er regulert i forskriftens § 6.

For at et kredittopplysningsselskap skal kunne bygge scoreprodukter hvor gjeldsopplysningene inngår i beregningsgrunnlaget må kredittopplysningsforetaket ha tilgang ytterligere informasjon enn det som fremkommer av utkastet til forskrift.

Det har fra kredittopplysningsforetakene tidligere vært påpekt at en løsning med enkeltspøringer ikke vil sikre og løse behovene til kredittopplysningsselskapene for å gi gode løsninger til våre kunder for scoreprodukter og de automatiserte løsningene. Som kredittopplysningsselskap trenger vi imidlertid likevel tilgang til selve dataene. Dette for sikre gode produkter ved å se utviklingene og for å kunne løse hva våre kunder trenger.

Bransjen har tidligere påpekt og beskrevet scoremodellene som følger:

Kort fortalt bygges scoreprodukter etter følgende prinsipper:

1. Vi tar ut alle personer, som tilhører et segment der vi ønsker å bygge en modell. Det kan for eksempel være alle kredittaktive i en befolkning.
2. På alle disse personene måler vi mislighold de neste 12 månedene.
3. Etter at det er konstatert om det blir betalingsanmerkning eller ikke, bruker vi statistiske programmer til å utvikle en modell.

Når modellen er utviklet, vil vi for å kunne bruke modellen måtte ha tilgang til samme data som modellen er bygget på, men da med dagens verdi. Med dette vil man oppdatere scoreverdien. Score er et viktig verktøy for de fleste tilbydere av kreditter. Dette er en god måte og styre risikoen på ved kredittgivning, samtidig som låntagerne får raske tilbakemeldinger. Dette er også en standardisert måte å beregne risiko på, som benyttes på relativ lik måte i hele verden.

Gjeldsregisterinformasjon vil etter vår mening bidra til å bedre kredittbeslutningene. På bakgrunn av nevnte 12 måneders historisk informasjon for å modellere scorekort, vil vi foreslå en innføring i to steg. I steg en starter finansforetakene å oppdatere etablerte gjeldsregistre med aktuell status på engasjement. Aktuell informasjon vil være personnummer, lånesaldo, limit og produktkategori (f. eks forbrukslån eller kredittkortgjeld). Kredittopplysningsselskapene gis tilgang til enkelttoppslag. Når historiske data er opparbeidet bør kredittopplysningene få tilgang til dette for å utvikle bedre modeller. Det understrekes at disse dataene ikke skal oppdatere kredittopplysningsdatabasen, men kun benyttes av selskapenes analyseavdelinger, til å utvikle beslutningsmodeller.

Slik som forskriftens § 6 nå er utformet vil denne ikke å være dekkende for beskrevet utarbeidelse av scoreprodukter. Vi ber derfor om at det ses nærmere på forslaget § 6 slik at dette også harmoniseres med det som er forutsetningen i gjeldsinformasjonsloven § 13.

Krav om sletting ett år etter at opplysningene er mottatt – forskriftens § 6 siste setning

Kredittopplysningsforetaket bruk av personopplysninger reguleres i dag i konsesjon gitt av Datatilsynet. Denne konsesjonen regulerer nærmere også generelle krav om sletting.

Krav om sletting av opplysninger for kredittopplysningsselskapene bør harmoneres med disse slettereglene.

Det er i dag noe usikkert hvordan kredittopplysningsvirksomhet vil reguleres etter ny personopplysningslov. Det kan således i denne bestemmelsen henvises til de generelle slettereglene for kredittopplysningsvirksomhet.

Avslutning og oppsummering

Bisnode ser frem til videre fremdrift i denne saken, og understreker viktigheten av å få et gjeldsregister på plass så fort som mulig.

Vi vil i denne sammenhengen påpeke at etablering og det å få på plass rapporteringer til og fra dette registeret er omfattende og det må tilrettelegges teknisk og praktisk for at det så fort som mulig kan gjennomføres.

Dersom det er spørsmål til noe av det som er skrevet over bistår Bisnode gjerne til ytterligere utdyping av våre innspill. Bisnode bistår gjerne i videre arbeidet med etableringen av et Gjeldsregister dersom det er behov for dette. For nærmere diskusjoner eller spørsmål kan Therese Fevang kontaktes, tlf 95295744 / therese.fevang@bisnode.com.

Med vennlig hilsen

A handwritten signature in blue ink that reads "Eirik Gundersen".

Eirik Gundersen
Administrerende direktør
Bisnode Norge